

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 609

м. Київ

“ 08 ” 11 2024 р.

Про внесення змін до деяких розпоряджень Президії
НАН України з питань реалізації заходів з
відкритого доступу до службових творів та службових
дослідницьких даних

Положенням про відкриту науку в НАН України, затвердженим розпорядженням Президії НАН України від 13.06.2024 № 352 (далі – Положення про відкриту науку), передбачені заходи з відкритого доступу до службових статей, тез, доповідей, матеріалів наукових заходів, препринтів (далі – твори) та службових дослідницьких даних, які створюються в наукових установах НАН України, що враховують зміни законодавства стосовно службових творів, запроваджені Законом України від 01.12.2022 № 2811-IX «Про авторське право і суміжні права» (далі – Закон), та законодавчі акти у сфері інформації.

Згідно зі ст.14 Закону майнові права на службовий твір переходять до роботодавця (установ НАН України) з моменту створення службового твору в повному складі, якщо інше не передбачено цим Законом, трудовим договором (контрактом) або іншим договором щодо майнових прав на службовий твір, укладеними між працівником (автором) і роботодавцем.

Відповідно до ст.64 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; ст.11 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», ст.2 Закону України «Про науково-технічну інформацію», ст.429 Цивільного кодексу України майнові права на інформацію, що містить дослідницькі дані, й створена під час виконання установами НАН України науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються НАН України за рахунок бюджетних коштів за державною тематикою, програмно-цільовою, конкурсною, відомчою, пошуковою тематикою, належать установам НАН України – виконавцям робіт.

Пунктами 3.3.1, 3.4, 4.2–4.4 Положення про відкриту науку встановлено, що установи НАН України в умовах трудового договору (контракту) або у додатковій угоді до трудового договору (контракту) визначають умови розподілу майнових прав на службовий твір та дослідницькі дані відповідно до Примірної додаткової угоди до трудового договору (контракту) з працівником установи НАН України щодо майнових прав на службовий твір та службові дослідницькі дані, форма якої затверджується Президією НАН України.

З метою реалізації відкритого доступу до службових творів та службових дослідницьких даних й надання працівникам НАН України прав здійснювати їх опублікування (оприлюднення) на умовах відкритого доступу, відповідно до пунктів 3.3.1, 3.4, 4.2–4.4 Положення про відкриту науку:

1. Внести до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами, внесеними розпорядженнями Президії НАН України від 30.10.2008 № 622; 01.03.2013 № 142; 15.06.2015 № 430; 17.05.2016 № 293; 30.01.2020 № 69; 05.07.2023 № 343 та від 13.06.2024 № 352), зміни, доповнивши його, зокрема, додатками 9 «Умови розподілу майнових прав на службові твори та дослідницькі дані, які визначаються в трудових договорах (контрактах), що укладаються з працівниками установ НАН України» (далі – Умови розподілу майнових прав на службові твори та дослідницькі дані) та 10 «Примірна додаткова угода до трудового договору (контракту) з працівником установи НАН України щодо майнових прав на службовий твір та службові дослідницькі дані» (далі – Примірна додаткова угода до трудового договору), що додаються.

2. Внести до Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350, зміни (додаються).

3. Керівникам наукових установ НАН України:

3.1. Забезпечити протягом трьох місяців з дати прийняття цього розпорядження укладення з науковими працівниками додаткових угод до трудових договорів (контрактів) щодо майнових прав на службовий твір та службові дослідницькі дані відповідно до Примірної додаткової угоди до трудового договору. (відділу кадрів)

3.2. Укладення трудових договорів (контрактів) під час прийняття на роботу нових наукових працівників здійснювати з урахуванням Умов розподілу майнових прав на службові твори та дослідницькі дані.

3.3. Додаткові угоди до трудових договорів з працівниками, посади яких не віднесені до наукових працівників, укладаються у разі, якщо передбачається опублікування підготовлених лише ними або у співавторстві службових творів та/або оприлюднення службових дослідницьких даних.

У випадку, якщо аспіранти або докторанти беруть участь у виконанні наукової тематики установи НАН України та ними в рамках виконання цієї тематики створюються твори та дослідницькі дані, умови використання аспірантами та докторантами майнових прав на такі об'єкти визначаються у договорах (додаткових угодах) про підготовку здобувачів наукового ступеня доктора філософії/доктора наук з урахуванням Умов розподілу майнових прав на службові твори та дослідницькі дані.

3.4. Взяти до відома, що укладення з працівниками трудових договорів (додаткових угод) з урахуванням Умов розподілу майнових прав на службові твори та дослідницькі дані надає їм стосовно службових наукових публікацій (статей, тез, доповідей, матеріалів наукових заходів), препринтів та дослідницьких даних право:

- укладати ліцензійний договір на використання твору, примірна форма якого затверджена постановою Президії НАН України від 23.06.2021 № 227, якщо у періодичних наукових виданнях не застосовуються ліцензії відкритого доступу;

- укладати ліцензійний договір на використання твору на умовах відкритого доступу або електронний ліцензійний договір приєднання на використання твору, примірна форма яких затверджена розпорядженням Президії НАН України від 13.06.2024 № 352;

- укладати інші ліцензійні договори щодо використання службових творів та дослідницьких даних, які необхідні для підтвердження висновків і результатів досліджень у наукових публікаціях;

- здійснювати інтерактивне надання доступу до копії рукопису службової наукової публікації, яка передбачається для опублікування; до копії рукопису наукової публікації, прийнятої до друку; до копії службового препринту на вебсайті установи, де працює автор, власному сайті автора, у національних та іноземних репозитаріях відкритого доступу.

3.5. Взяти до відома, що відповідно до пп.3, 6 Положення про відкриту науку:

- працівники установ НАН України, аспіранти, докторанти забезпечують нерозголошення інформації з обмеженим доступом у наукових публікаціях та у дослідницьких даних у разі їх оприлюднення; дотримання прав інтелектуальної власності третіх осіб;

- установи НАН України здійснюють заходи щодо нерозголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію;

- за наявності в установі НАН України порядку розгляду рукописів службових творів, службових дослідницьких даних, а також творів аспірантів, докторантів їх оприлюднення є можливим у разі отримання висновку комісії або дозволу уповноваженої особи про можливість оприлюднення.

4. Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України, Відділу науково-правового забезпечення діяльності НАН України надавати установам НАН України консультації з питань укладення додаткових угод до трудового договору й застосування законодавства з охорони авторського права та прав на інформацію.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Вячеслав БОГДАНОВ

Махновський Дмитро 239 65 02